

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/737
KARAR NO : 2021/8
KARAR TR : 25/01/2021

ÖZET: 5324 sayılı Kozmetik Kanunu'nun 6. maddesi uyarınca, söz konusu ürünün firma tarafından piyasaya arzının durdurulması ve piyasaya arz edilmi olan ürünlerin geri çektilmesinin sa lanmasına ili kin olarak verilen kararın kaldırılması istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M. Kozm. Sa . Tur. n . San. ve Tic. Ltd. ti. adına H.Y.
Vekili : Av. D. K.
Davalı : T.C. Sa lık Bakanlı ı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Sa lık Bakanlı ı Türkiye laç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun 25/10/2019 tarih ve 44817481-512.03.03.02-E.3802 sayılı kararı ile, davacı firma tarafından Türkiye laç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun Ürün Takip Sistemine kozmetik ürün olarak bildirim yapılan ve piyasaya arz edildi i tespit edilen "Environ Focus Care Clarity + Botanical Infused Sebu-Spot Blemish Gel" adlı ürünün, Kurumun Kozmetik Ürünler Bilimsel Danı ma Komisyonu tarafından incelenmesi sonucunda, kullanım amacı ve uygulama ekli açısından kozmetik ürün olarak de erlendirilmedi i, bu nedenle 5324 sayılı Kozmetik Kanunu'nun 6. maddesi uyarınca söz konusu ürünün davacı firma tarafından piyasaya arzının durdurulması ve piyasaya arz edilmi olan ürünlerin geri çektilmesinin sa lanmasına karar verilmi , verilen karar 30.10.2019 tarih ve .....-E.175275 sayılı yazı ile davacıya bildirilmi tir.

2. Davacı, 30.10.2019 tarih ve .....-E.175275 sayılı yazı ile kendisine bildirilen idari yaptırım kararının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **stanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimli i 02/03/2020 tarihli ve D. .2019/8061 sayılı kararı** ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Ba vuru Yolu" ba lıklı kısmının 27/8. maddesinde; " dari yaptırım kararının verildi i i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmi olması halinde; idari yaptırım kararına ili kin hukuka aykırılık iddiaları bu i lemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülece i" hususu düzenlenmi olup, idare tarafından uygulanan idari yaptırım ile birlikte idari para cezası uygulanmadı ı gibi salt idari yaptırım uygulandı ı bu nedenle söz konusu davaya bakma görevinin idari yargıya ait olması nedeniyle itirazın görev yönünden reddine karar vermi , verilen karara davacı vekili tarafından yapılan itiraz, **stanbul Anadolu 1.Sulh Ceza Hakimli inin 06/04/2020 tarihli ve 2020/2506 sayılı kararı** ile kesin olarak reddedilmi tir.

4. Bu kez, davacı vekili aynı istemle idari yargı yerinde dava açmış tır.

B. dari Yargıda

5. **Ankara 17. dare Mahkemesi 21.10.2020 tarihli ve E:2020/1108 sayılı kararı** ile, incelenen uyu mazlıkta öngörülen idari tedbir kararının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 5324 sayılı Kozmetik Kanunu'nda idari para cezasına ve idari tedbirlere itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i bu durumda, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildi i üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilkin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, ürünün davacı firma tarafından piyasaya arzının durdurulması ve piyasaya arz edilmiş olan ürünlerin geri çektilmesinin sağlanmasına ilkin idari tedbir kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünün, anılan Kanun'un 27/1. maddesi uyarınca adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varıldı ı açıklanarak, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiş tır.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. 5324 sayılı Kozmetik Kanunu'nun, "Di er idarî müeyyideler ve tedbirler" başlıklı 6. maddesi öyledir:

"Bu Kanun hükümleri ile bu Kanuna göre yürürlü e konulan yönetmelik ve di er düzenlemelerde belirlenen esaslara uygun olmad ı tespit edilen kozmetik ürünler ile ilgili uyarı, piyasadan toplatma ve imha için gereken i lemler ile kozmetik ürün üretim yerinin ıslahı ve gerekti inde kapatılması ile ilgili bütün tedbirleri almaya ve uygulamaya Sağlık Bakanlı ı yetkilidir.

Bu Kanun ile bu Kanuna göre çıkarılan mevzuata uygunlu u belgelenmiş olsa dahi, bir ürünün genel sağlık yönünden güvenli olmad ına dair kesin belirtilerin bulunması halinde, bu ürünün piyasaya arzı, kontrol yapıncaya kadar Sağlık Bakanlı ınca geçici olarak durdurulur.

Kontrol sonucunda ürünün genel sağlık yönünden güvenli olmad ının tespit edilmesi halinde, masrafları üretici tarafından karşılanmak üzere Sağlık Bakanlı ı;

a) Ürünün piyasaya arzının yasaklanmasını,

b) Piyasaya arz edilmiş olan ürünlerin piyasadan toplanmasını,

c) Ürünlerin, güvenli hale getirilmesinin imkânsız oldu u durumlarda, taşıdıkları risklere göre kısmen ya da tamamen imha edilmesini,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen önlemler hakkında gerekli bilgilerin, ülke genelinde da itımı yapılan iki gazete ile ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında

ilanı suretiyle risk altındaki ki ilere duyurulmasını,

Sa lar.

Risk altındaki ki ilerin yerel yayın yapan gazete ve televizyon kanalları vasıtasıyla bilgilendirilmesinin mümkün oldu u durumlarda, bu duyuru yerel basın ve yayın organları yoluyla, risk altındaki ki ilerin tespit edilebildi i durumlarda ise bu ki ilerin do rudan bilgilendirilmesi yoluyla yapılır.

Türk Ceza Kanunu hükümleri saklıdır. ”

7. 5324 sayılı Kozmetik Kanunu’nda idari para cezasına ve idari tedbirlere kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmemi tir.

8. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun’nın 31. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) darî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.”

9. Kanunun 16. maddesinde, kabahatler kar ılı nda uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret oldu u, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler oldu u hükme ba lanmı ; “*Ba vuru yolu*” ba lıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise “*idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbe gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir.*” düzenlemeleri yer almı tır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI’nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN’ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun’un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun’un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin i lemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

12. Dava, 5324 sayılı Kozmetik Kanunu'nun 6. maddesi uyarınca, söz konusu ürünün firma tarafından piyasaya arzının durdurulması ve piyasaya arz edilmi olan ürünlerin geri çektilmesinin sa lanmasına ili kin olarak verilen kararın kaldırılması istemiyle açılmış tır.

13. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anlaşılmaktadır.

14. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

15. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

16. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

17. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen “ürünün firma tarafından piyasaya arzının durdurulması ve piyasaya arz edilmi olan ürünlerin geri çektilmesinin sa lanmasına” ili kin idari tedbir kararının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 5324 sayılı Kozmetik Kanunu'nda idari para cezasına ve idari tedbirlere **itiraz** konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, ürünün firma tarafından piyasaya arzının durdurulması ve piyasaya arz edilmi olan ürünlerin geri çektilmesinin sa lanmasına ili kin idari tedbir kararına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

18. Açıklanan nedenlerle, Ankara 17. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile stanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 02/03/2020 tarihli ve D. .2019/8061 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 17. dâre Mahkemesi'nce yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hâkimli ği'nce verilen 02/03/2020 tarihli ve D. 2019/8061 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

25/01/2021 tarihinde OY BİRLİKLE KESİMLER OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN